

**Robert Lang**  
**Estonian School Student Councils' Union / Eesti Õpilasesinduste Liit**  
**student / õpilane**  
**Phone: +372 56 215 891**  
**E-mail: [robert@escu.ee](mailto:robert@escu.ee)**

---

**1)Kuidas peab olema kool korraldatud, et pakkuda kõigile õpilastele kõiki põhipädevusi?**

Põhipädevuste edasi andmiseks peab kool olema korraldatud õpilasekeskselt mitte kooli keskselt. Kogu koolis toimuva keskmeks peab olema õpilane, mitte eksamid, testid, õppekavad jne. Lisaks peab kool panema rõhku õpilaste koolivälisele tegevusele. Pakkuma elementaarseid sportimis- ja ajaveetmisvõimalusi mille käigus õpilased saaksid vabamas õhkkonnas üksteisega suhelda ja samas teha midagi mis oleks neile kasulik. Oluline on kriitiliselt üle vaadata õpetamismeetodid. 20 sajandi lõpul kasutusel olnud meetodid ei toimi enam täna 21 sajandil.

**2)Kuidas saab kool anda noortele kaasa oskused ja soovi muuta õppimine kogu elu kestvaks tegevuseks?**

Kõige olulisem on säilitada kogu formaalse hariduse omandamise vältel õpilastes koolirõõm. Täna näevad paljud õpilased õppimist kui tüütu kohustusena, mitte kui meeldiva võimalusena. Märksõnadeks vabadus ja vastutus. Õpilaste suuremad valikud ja võimalused endale meelepäraseid asju õppida, annavad koolist kaasa soovi õppida ja areneda kogu eluks. Koolis tuleks anda õpilastele edasi teadmised kuidas elus uusi asju õppida, nii õelda arendada oskust õppida.

**3)Kuidas saab kool toetada pikaajalist püsivat majanduskasvu Euroopas?**

Riik peaks panema rõhku eesmärgistatud õppimisele (et noorte seas ei oleks õppimise eesmärgiks lihtsalt paberid kätte saada, vaid panna alus elukestvaks õppeks ja enda arendamise soovile). Sealt edasi oleks kooli ülesandeks anda õpilastele võimalikult palju juba õpingute ajal praktiseerida erinevaid võimalusi ning anda reaalse tegevuste kaudu ettekujutus koolis õpitu efektiivseks kasutamiseks tööturul peale õpingute lõppu.

**4)Kuidas saab koolisüsteem paremini vastata vajadusele edendada võrdseid võimalusi, reageerida kultuurilisele mitmekesisusele ja vähendada koolist väljalangevust?**

Võrdsete võimaluste edendamiseks on esmatähtis kohelda erinevaid inimesi võrdselt, olenemata nende maailmavaatest, sotsiaalsest taustast ja kultuurist. Tuleb püüda arvestada iga inimesega kui isiksusega. Ei saa võrrelda maailmameistrist sportlast ning pühapäeva sportlast.. Kool ei saa kõiki õpilasi vaadata ainult ühtsel alusel. Väljalangevust

saab vähendada andes õpilastele pideva võimalus ennast põhiõppe kõrval täiendada mitteformaalse hariduse kaudu. Koolis olevate tugistruktuuride loomine ja nende arendamine on hädavajalik (koolipsühholoog, logopeed, karjäärinõustaja, kooli tervishoiu töötajad jne.). Väljalangevuse põhjuseks on enamasti motivatsiooni kadumine seoses mahajäämisega üldiselt programmist ja õppekavast.

### **5) Kui kool peab vastama iga õpilase individuaalsetele õpivajadustele, mida saab teha seoses õppekavade, koolikorralduse ja õpetaja rolliga?**

Kuna iga inimene on eraldi isiksus ning erineva tegutsemisviisiga, siis õppekava peab olema piisavalt paindlik andmaks õpilasele võimaluse enda soovide ja võimete järgi õppida. Õpetajate roll on leida ja kasutada erinevaid õppemetoodikaid, et õpilasteni ka realselt jõuaks see, mida edasi püütakse anda. Koolikorralduse poolt peaks koolil olema suuremad võimalused tundideväliseks õppeks. Lisaks on hädavajalik panna suuremat rõhku õpilaste personaalsele nõustamisele.

### **6) Kuidas saavad koolikogukonnad aidata kujundada noori vastutustundlikeks kodanikeks, järgides selliseid põhiväärtusi nagu rahu ja sallivus erinevuste suhtes?**

Peamise võimalusena näeme kahte punkti. Üks on kindlasti õpetajad, läbi kelle saavad õpilastest kasvada vastutustundlikud kodanikud. Näeme õpetajad eelkõige kui head eeskujuna nii oma käitumises, õpilaste võrdses kohtlemises, kui ka õpetamises. Eelkõige saab õpetaja õpilastes arendada vastutustundlikkust ise eeskujuks olles, mitte niivõrd õpilastele teadmisi pähe „toppides”. Teiseks koolikorraldus. Valikuvabadus õppeainetes, huviringides, mitteformaalse hariduse osakaalu suurenemine koolisüsteemis, koolijuhtkonna heasoovlik ja toetav suhtumine õpilaste koolivälisesse tegevustesse. Rohkem vabadust ise valida ja ise otsustada aitab kasvatada ka vastutustundlikkust. Lisaks näeme ühe võimaliku meetmena näeme usundiõpetuse valikainena õpetamist. Selle õppeaine vabatahtlik õppimine annab õpilastele juurde laia silmaringi ja arusaamise ning aitab mõista paremini maailmas esinevaid erinevusi. Vastutustundlik kodanik omab laia arusaama erinevaist kultuuridest. Vastutunnet saavad õpilastes arendada lapsevanemad. Sarnaselt õpetajatele peavad ka lapsevanemad oma igapäevastes tegevustes olema eeskujuks ja käituma vastutustundlike kodanikena.

### **7) Kuidas koolipersonali koolitada ja toetada nende ees seisvate probleemidega toime tulemiseks?**

Eelduseks on iga kooli probleemide kaardistatus, millele saab järgneda ka lahenduste otsimine. Kooli personal peaks olema kui ühtne pere, mitte lihtsalt kolleegid ja probleemidega ühtselt tegelema.

## **8)Kuidas tagada koolidele edu saavutamiseks parimad juhtimis- ja motivatsioonitingimused?**

Motivatsioon on tahe midagi teha ning ennekõike peab see tahe tulema inimesest endast. Eelkõige mõjutab keskkond arvestaval määral inimese soovi tegutseda. Et tagada parimad töö- ja õppimistingimused tuleb alustada pisisajadest, luua meeldiv ja mitte liiga range töökeskkond, toetada üksteist. Tihti on inimese parimaks motivaatoriks lihtsad julgustavad sõnad.

Kuidas anda neile volitused areneda vastavalt muutuvatele vajadustele ja nõudmistele?

Riik ei saa anda volitusi arenemiseks. Küll saame seada mingid pidepunktid, soovitud kuidas ja mismoodi. Koolidele rohkem vabadust oma igapäevatöö organiseerimiseks ja vähem riigipoolseid regulatsioone.